

BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

(Cập nhật 12/08/2020)

Tình hình nổi bật

Phó Đô đốc Hải quân Philippines Giovanni Bacordo ngày 10/8 yêu cầu phản đối chính thức qua đường ngoại giao đối với 2 tàu nghiên cứu Trung Quốc đã ở gần bãi Cỏ Rong được khoảng một tuần mà không có sự cho phép của Philippines. Ông khẳng định các tàu hải quân, tàu hải cảnh và tàu cá Trung Quốc “tiếp tục xâm phạm vùng đặc quyền kinh tế của Phillipines” và khiêu khích phía Philippines.

Ba tàu cá tỉnh Khánh Hòa ngày 10/8 bị lực lượng chức năng Indonesia bắt giữ khi đang hoạt động trong vùng biển Việt Nam.

Tổng thống Trump ngày 11/8 nói mối quan hệ “rất tốt đẹp” của ông với Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã rạn nứt từ khi đại dịch Covid-19 bùng nổ và hai người đã không nói chuyện trong một thời gian dài. Bên cạnh Covid-19, hành động của Trung Quốc đối với Hồng Kông, Biển Đông và Đài Loan cũng khiến quan hệ hai nước ngày càng xấu đi.

Báo Sina, Trung Quốc, ngày 11/8 cho biết quân đội Trung Quốc đã tiến hành thử tên lửa đạn đạo tầm trung DF-26 sau khi Mỹ điều hai tàu sân bay tới Biển Đông và diễn tập quân sự quy mô lớn tại khu vực này. Tên lửa đạn đạo tầm trung DF-26 được biên chế trong quân đội Trung Quốc năm 2016, có tầm bắn 4.000 km và có thể mang theo đầu đạn hạt nhân hoặc đầu đạn thông thường. Đây là loại tên lửa được mệnh danh là “sát thủ diệt tàu sân bay”.

Tờ South China Morning Post ngày 11/8 cho biết quân đội Trung Quốc được lệnh không nổ phát súng đầu tiên trong cuộc đối đầu với lực lượng Mỹ nhằm tránh leo thang căng thẳng. Trong bối cảnh Mỹ và Trung Quốc đều có nhiều hành động ở các vùng biển tranh chấp, Trung Quốc đưa ra lời kêu gọi đối thoại hiệu quả và thực chất giữa hai bên để giảm căng thẳng và mức độ nguy hiểm.

Tờ South China Morning Post ngày 11/8 đưa tin Nhật Bản vừa ký thỏa thuận tín dụng trị giá 36,6 tỷ yên (tương đương 345 triệu USD) với Việt Nam để cung cấp 6 tàu tuần tra đóng mới. Một quan chức Bộ Ngoại giao Nhật Bản cho biết đây là lần đầu tiên nước này cung cấp cho Việt Nam các tàu tuần tra. JICA cho biết sẽ “cung cấp tài chính cho lực lượng Cảnh sát biển Việt Nam (VCG) để mua tàu, qua đó hỗ trợ cải thiện hoạt động cứu hộ trên biển và năng lực thực thi pháp luật trên biển.”

Tờ Express, Anh, ngày 11/8 cho biết trong cuộc điện đàm ngày 6/8, Ngoại trưởng Mỹ Mark Esper và người đồng cấp Trung Quốc Ngụy Phượng Hòa “khẳng định các nguyên tắc và tầm quan trọng của mối quan hệ quốc phòng mang tính xây dựng, ổn định và hướng tới kết quả giữa Mỹ và Trung Quốc”. Hai bên đã thiết lập một cơ chế liên lạc trong thời gian khủng hoảng mới nhằm tránh các rủi ro đến từ nguy cơ đụng độ vũ trang trên Biển Đông.

Hàn Quốc ngày 12/8 thông báo cuộc tập trận chung thường niên giữa Hàn Quốc và Mỹ sẽ được tổ chức từ ngày 16-28/8 ở quy mô nhỏ hơn bình thường, do lo ngại dịch Covid-19. Khoảng 10.000 lính thuộc cả hai nước sẽ tham gia cuộc tập trận, tập chung chủ yếu vào các tình huống giả lập trên máy tính thay vì tiến hành thực tế.

Góc nhìn Quốc tế

+ Trung Quốc:

Chuyên gia phân tích quốc phòng Zhou Chenming, Trung Quốc, ngày 9/8 cho biết Trung Quốc đang dẫn đầu khu vực châu Á – Thái Bình Dương trong lĩnh vực công nghệ tự động và đang tăng tốc phát triển các thiết bị bay quân sự không người lái để sử dụng trên Biển Đông. Theo ông, sự gia tăng của thiết bị không người lái và công nghệ quân sự tiên tiến sẽ thay đổi đáng kể sự cân bằng địa chính trị và biến khu vực trở thành một thùng thuốc nổ.

Thời báo Hoàn Cầu, Trung Quốc, ngày 10/8 cho biết máy bay quân sự Trung Quốc J-10 và J-11 ngày 10/8 bay qua đường trung tuyến eo biển Đài Loan là để phản ứng lại với động thái đến thăm Đài Loan của Bộ trưởng Y tế Mỹ và là lời cảnh báo cho Đài Loan do phối hợp với Mỹ để kiềm chế Trung Quốc. Bài viết nhận định trong quá trình hợp tác quân sự giữa Đài Loan và Mỹ, sẽ không có một vị trí được đảm bảo vững chắc cho Đài Loan và kiến nghị Đảng Dân Tiến hiện nay cần phải tỉnh táo và nhận định rõ ràng.

+ Đông Nam Á:

Joshua Bernard B. Espeña, nhà phân tích quốc phòng, Văn phòng nghiên cứu và quản lý chiến lược thuộc Lực lượng vũ trang Philippines, ngày 10/8 nhận định, sau đụng độ Ấn - Trung ở khu vực Ladakh hồi tháng 6, Ấn Độ tăng cường nghiêng về phía Mỹ và đồng minh thông qua Quad, tỏ ý muốn gia tăng hoạt động tự do hàng hải ở Biển Đông. Điều này có các ý nghĩa: (1) FONOP của Ấn Độ sẽ tăng cường tính pháp lý cho

Philippines nhưng sẽ gặp khó khăn khi ông Duterte còn tại vị; (2) trong khi Phán quyết 2016 áp dụng riêng cho Philippines và Trung Quốc, ông Duterte gạt sang một bên thì các quốc gia khác lại áp dụng phục vụ cho lợi ích của mình; (3) hiệu quả FONOP của Ấn Độ là không đáng kể vì phải tập trung ở Ấn Độ Dương. Để khắc phục, Philippines cần tăng cường mối quan hệ với Quad, Mỹ sau khi Duterte hết nhiệm kỳ, giúp Quad thực hiện FONOP ở Biển Đông.

Hoàng Thị Hà, ISEAS, ngày 12/8 lập luận rằng Tuyên bố Ngày ASEAN có sự xuất hiện trở lại của thuật ngữ “trung lập” (neutrality) và nhắc tới Tuyên bố về Khu vực Hòa bình, Tự do, Trung lập (ZOPFAN). Điều này mang một số hàm ý sau: (1) cho thấy lập trường mang tính thay thế trong một số nước ASEAN muốn dựa vào “sự trung lập” (không chọn phe) và “tự trị” (tránh sự can dự của các cường quốc bên ngoài) để ứng phó với sự đối đầu giữa các nước lớn; (2) phản ánh sự hòa trộn giữa lập trường mang tính thay thế và lập trường trung lập có nguyên tắc, coi trọng luật pháp quốc tế; (3) cho thấy xu hướng hướng ra bên ngoài của ASEAN; (4) phản ánh quan ngại sâu sắc của khu vực cũng như sự cấp thiết đối với ASEAN trong việc tìm ra tiếng nói và tránh chọn bên trong các vấn đề cụ thể như vấn đề Biển Đông.

+ Các nước khác:

Tony Abbott, Cựu Thủ tướng Úc, ngày 10/8 cho rằng Úc không thể và không nên dừng hợp tác với Trung Quốc, nhưng cần phải duy trì sự cứng rắn và tư duy chiến lược để ứng xử với Trung Quốc. Vì Trung Quốc thành thạo trong việc khai thác các quy tắc, Úc nên áp dụng cách tiếp cận chặt chẽ hơn đối với Trung Quốc và đối xử với Trung Quốc giống như cách Trung Quốc đối xử với Úc.

Biên tập: Ngọc Diệp

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.